

در مورد نمایش های خارجی که در جشنواره شرکت کرده اند، بگویید.

ما از شش کشور خارجی نمایش در جشنواره داریم. از کشورهای مکزیک، پرو، ارمنستان، ترکیه، برزیل و دو نمایش هم از کشور گرجستان داریم. حدود ۱۳۰ اثر با توجه به فراخوانی که در سایت های بین المللی برای شرکت در این جشنواره داده بودیم متقاضی و علاقه مند به حضور در جشنواره بودند که با توجه به تغییراتی که در زمان اجرای جشنواره ایجاد شد یکسری از کارها نتوانستند در زمان بندی جدید حضور داشته باشند در نتیجه دوباره آثار بررسی و تعدادی دیگر دعوت شدند. دو اثر بسیار قدرتمند از روسیه و اسپانیا داشتیم که متأسفانه به علت فراهم نشدن شرایط نتوانستیم آنها را در جدول جشنواره داشته باشیم و در نهایت از ۱۱۰ اثری که در بخش بین الملل مدنظر داشتیم به هفت اثر ارزنده اکتفا کردیم.

قیس یساقی کارگردان نمایش مثلث از مشهد: با شکسپیر شوخی کردم

لطفا در مورد تجربه و سابقه ای که در نمایش عروسکی دارید برآیمان بگویید؟

من از سال ۸۸ فعالیت در نمایش عروسکی را در شهر مشهد آغاز کردم و سپس به واسطه آشنا شدن با فضای تئاتر وارد نمایش صحنه ای شدم و چند نمایش با نام های «نیمه پر لیوان» و «رومولوس» در مشهد به روی صحنه بردم و در پوزیشن های دیگری مثل دستیاری، طراحی صحنه و بازیگری فعالیت داشتم تا دوباره در ۵ سال اخیر نمایش عروسکی را به عنوان عروسک گردان دنبال کردم و در دو دوره اخیر جشنواره مبارک با همین عنوان حضور داشتم تا اینکه «مثلث» را به طور مستقل تولید کردیم و به جشنواره آوردیم.

در مورد موضوع نمایش و تکنیکی که برای ساخت این نمایش عروسکی بکار برده اید بگویید.

ما در واقع سه اثر مهم شکسپیر اتللو، هملت و مکبث را پارودی (فکاهی کردن) باشوخی کردن با آثار مهم) کرده ایم و سعی داشته ایم که اثر را به صورت خیلی فانتری و در یک جهان دوست داشتنی و شیرین به نمایش بگذاریم. در سبک اجرایی از تکنیک تاپ تپیل استفاده کردیم و عروسک های میله ای بکار بردیم.

با توجه به اینکه اولین بار است که کارگردانان در هیئت داوران هستند این مسئله را چگونه ارزیابی می کنید و چه پارامتری برای داوران آثار دارید؟ و اینکه آیا کارگردانان با هیئت فنی که بخشی از داوران آثار را بر عهده دارند تعامل دارند؟

خوشبختانه این طور که در این چند روز مشاهده کردیم و از قبل نیز با دبیر جشنواره جناب آقای حجازی فر در ارتباط بودیم به نظر می آید که به همه نکات ریز و درشت توجه و در نهایت

تدبیری اندیشیده شده است، این رویکرد حضور کارگردانان در هیئت داوران برای رفع یکسری از مشکلات بوده که در جشنواره های گذشته پیش می آمده و این بسیار خوشحال کننده است که تیم اجرایی در بحث داوران، اسکان و همه وجوه دیگر مانند اجرای آثار بسیار دقیق و موشکافانه عمل کرده اند. در مورد پارامترهای داوران آثار، خود جشنواره فرم هایی را تدارک دیده است که بر اساس آنها نظر دهی و رای دهی انجام دهیم ولی بطور کلی یکسری مؤلفه های مشخصی مانند عروسک گردانی، صداپیشگی و کارگردانی و... وجود دارد که نمی توان با مرزبندی های مشخص آنها را تعیین کرد، بهر حال داوران کار سختی است و برای جشنواره ناچاریم که یکسری خط کشی هایی داشته باشیم تا امکان داوران فراهم شود. در مورد سوال دوم هم باید بگویم خیر ما تا پایان جشنواره با اعضای هیئت فنی داوران آشنا نمی شویم

زهرا قربانی کارگردان نمایش آن شب مهتاب: از حکایت واقعی مینا و پلنگ الهام گرفتم

کارگردانی این نمایش را من و همکارم ملیحه زحمتکش بر عهده داشتیم. هر دوی ما فارغ التحصیل کارشناسی کارگردانی هستیم. از سال ۷۸ در زمینه نمایش عروسکی فعالیت می کنیم. عروسک ساز، عروسک گردان و همچنین کارگردان نمایش های عروسکی هستیم. در این زمینه ها با سینما، تلویزیون و تئاتر همکاری داریم و امسال در بخش بزرگسالان به عنوان عروسک ساز و عروسک گردان و کارگردان و در بخش کودکان نیز به عنوان عروسک گردان با نمایش چهچه چلچله چهل گیس شرکت کرده و در جشنواره حضور داریم.

در مورد رویکرد جشنواره در این دوره چه نظری دارید؟

رویکرد اجرایی و شکل گیری این دوره جشنواره اتفاق بسیار خوشایند و امید بخشی بود. مشتاق بودیم تا بتوانیم آثار خارجی و بین المللی بیشتری را شاهد باشیم که متأسفانه بخاطر محدودیت های موجود این مهم میسر نشد. مورد دیگر اینکه در سال های گذشته شاهد این بودیم که در گوشه گوشه محوطه تئاتر شهر به جای این حجم از دستفروش، ورک شاپ هایی در حال برگزاری بود طبیعتاً کمبود این بخش کاملاً حس می شود. اما بطور کل رویکرد جشنواره بسیار مثبت است همین که تدابیری اتخاذ شد تا بتوانیم در این دوره همه آثار همکاران ایرانی و خارجی را ببینیم نکته مثبتی بود و امیدوارم که ادامه داشته باشد.

از چه تکنیک هایی در اجرای نمایش آن شب مهتاب بهره گرفته اید؟

از ترکیب چند تکنیک مختلف استفاده کردیم، به طور کلی شیوه قالب اثر ما تاپ تپیل بود و عروسک های نخ و میله ای و عروسک های سایه را در نمایش بکار بردیم، در واقع یکی تکنیک تلفیقی بوجود آوردیم.

موضوع نمایش آن شب مهتاب چیست؟

نمایش ما برگرفته از حکایت واقعی مینا و پلنگ در روستای کندلوس مازندران است. با توجه به اینکه ما از شیراز در جشنواره شرکت می کنیم این حکایت را بومی سازی کرده و بر اساس زندگی یک دختر لر تغییر دادیم. پیام این نمایش عشق، محبت و دوستی و حفظ حقوق حیوانات است.

با توجه به رویکرد جدید جشنواره در مورد حضور کارگردانان شرکت کننده در هیئت داوران نظر تان را در این مورد بگویید و اینکه از نظر شما یک نمایش عروسکی موفق چه مؤلفه های باید داشته باشد؟

این رویکرد جدید مسلماً نقاط قوت و ضعفی دارد اما دیدگاه دبیر جشنواره و اعضای آن دیدگاه مثبتی است که بر اساس تعامل حداکثری کارگردانان و بیشترین میزان استفاده آنها و گروه شان از نمایش های در حال اجرای جشنواره شکل گرفته است. از طرفی وقتی اثری برگزیده می شود درست به همین دلیل که من آن اثر را دیده ام و حتی مورد داوران قرار داده ام دیگر شک و شبهه یا علامت سوالی در ذهنم باقی نخواهد ماند. متأسفانه در طول سال ما شاهد نمایش های عروسکی بزرگسال نیستیم و جشنواره ها تنها فرصت ما هستند، حال آنکه در دوره های قبل با مشکل تداخل برنامه ها برای گروه های اجرایی مواجه بودیم که اجازه نمی داد براحتهی همه آثار موجود در جشنواره را ببینیم با رویکرد جدید در این دوره کاملاً این موضوع بر طرف شده و بدون هیچ استرسی گروه های می توانند از تجربه تماشای نمایش های دیگر بهره مند شوند. در مورد سوال دوم از نظر من پارامترهای فراوانی برای یک اثر وجود دارد، اینکه شاکله اصلی کار درست شکل گرفته باشد در کنار آن عروسک ها و عروسک گردانی، همینطور متن و موسیقی و همه اینها به شکلی باشد که در خدمت نمایش باشد، مهم است.

طیبه آنجاندانی کارگردان نمایش دختر کوچولو از تهران: دسته گلی که خستگی مان را در آورد

ابتدا از سابقه و حضور خود در عرصه تئاتر بگویید؟

من کارمند کانون پرورش فکری کودک و نوجوان هستم و از سال ۸۰ به صورت اختصاصی در حوزه نمایش عروسکی و در زمینه ساخت عروسک و طراحی آن فعالیت دارم. در طول این سالها بواسطه کار با کودکان در زمینه نویسندگی و کارگردانی هم فعالیت کرده ام. نمایش هایی مثل لولوی آوازه خوان، کوچی کوچی، آوازی برای وطن و نمایش های متعدد دیگری در کارنامه هنری ام دارم. نمایش «دختر کوچولو» در جشنواره عروسک خانه هم شرکت کرده و عنوان دومین اثر برتر از نگاه بینندگان را دریافت کرده است. این اثر از لحاظ تایم، ریتم و موضوع کاملاً کارشناسی شده و اقتباسی از دو کتاب خشم قلبه و آدم کوچولو گرسنه می باشد. رویکرد و جنبه آموزشی این نمایش در مورد مهارت های زندگیست که کودکان نیاز دارند، همینطور پشتکار و تلاش و بخشش و ایثار از مفاهیم پر رنگ این نمایش می باشند. تکنیک های عروسکی که برای نمایش از آن بهره بردیم تکنیک های تاپ تپیل، بوئراکو و سایه بوده است.

در این دوره از جشنواره کارگردانان با چالش جدیدی روبرو هستند و باید آثار همکاران هنرمند خود را مورد داوران قرار دهند، در این مورد چه نظری دارید؟

نوآوری جشنواره از این بعد که باعث می شود تا کارگردانان و گروه های اجرایی تمام آثار حاضر در جشنواره ببینند بسیار هوشمندانه است و ما امیدواریم که این سبک نوآوری ها در جشنواره ها ادامه پیدا کند. یک نوآوری دیگر در این جشنواره دسته گلی بود که در پایان هر اجرا به گروه تقدیم می شد که واقعا خستگی را از دوش کارگردان و گروه برمی داشت چرا که این حس، توجه و دیده شدن را در ما تقویت می کرد. از طرفی قرار گرفتن در جایگاه داوران مسئولیت مضاعفی ایجاد می کند تا با حساسیت بیشتری به آثار همکاران خود بنگریم و اینکه بعد از جشنواره چگونه داوران ما بر آثار کاملاً شفاف خواهد بود و ما باید پاسخگوی نوع داوران خودمان نسبت به همکاری باشیم که می دانیم با چه مشکلاتی در روند تولید کار روبرو هستند.

آژمن بیژنی نسب کارگردان نمایش مکبث جادویی از شهر فسا: حس جادویی پارچه و ماسک در مکبث

آژمن بیژنی نسب ۱۰ سال است که در این زمینه فعالیت می کند آثاری مانند «ننه مده آ» و «هملر بیژنی» و «عروسک های مان را بخوریم» را در جشنواره بین المللی تئاتر فجر و در جشنواره تهران مبارک بروی صحنه برده است.

نمایش مکبث جادویی به چه موضوعی می پردازد و از چه تکنیکی برای طراحی و اجرای این نمایش استفاده کرده اید؟

داستان از همان تراژدی مشهور شکسپیر گرفته شده ولی ما تلاش کرده ایم تا در رویکرد کارگردانی تا حدود زیادی به بخش مجیک و جادویی بودن اثر بپردازیم، به عنوان متریاصلی از پارچه استفاده کردیم تا با استفاده کارپردی و متفاوت از پارچه آن فرمت جادوی مکبث را به نمایش بگذاریم و تاکید ما بیشتر بر این بود تا با کمترین استفاده از زبان و گفتار با بهره گیری از زبان تصویر و زبان ملل اثر را بروی صحنه بیاوریم در این راستا با تیمی بیست نفره متشکل از ۱۵ نفر بازیگر و ۵ نفر هم عوامل دیگر کار همکاری کردیم. در زمینه تکنیک نیز از ماسک و گریم و بازیگر برای شکل گیری عروسک ها استفاده کرده ایم.

از چالش جدیدی که در این دوره برای کارگردانان وجود دارد برای مان بگویید آیا این روش می تواند در نهایت نتایج عادلانه تری را رقم بزند؟

برای من از دیروز این روند داوران آغاز شده و حقیقتاً چالش بزرگ و جالبی است. اتفاق خوبی که افتاده این است که ما به عنوان کارگردان می دانیم که همکاران ما با چه مشکلاتی روبرو هستند و با این نگاه به اثر نزدیک می شویم و در نهایت مانند هر روش جدیدی باید این روش نیز باید مورد آزمون و خطا قرار بگیرد ولی من بسیار امیدوارم که نتایج نهایی عادلانه تر باشند.

در نهایت در مورد مدیریت و سیاست گذاری های نمایش عروسکی چه اتفاقی برای رشد این نوع نمایش در کشور نیاز است؟

گروه هایی که از مرکز دور هستند نیاز دارند تا به آموزش های حرفه ای دسترسی داشته باشند و مرکز با ارائه آن می تواند کاری کند تا هنرمندان شهرستان های دیگر بیشتر با شرایط و اصول حرفه ای نمایش عروسکی آشنا شوند، همینطور فراهم کردن امکان اجرای عموم در مرکز برای گروه های شهرستان که دغدغه مند نمایش عروسکی در سطح حرفه ای هستند و تعامل این گروه ها با مخاطب حرفه ای کمی در جهت رشد آنان خواهد بود.

